

UMUMIY MA`LUMOTLAR

Detallar bir-biri bilan **ajraladigan** va **ajralmaydigan** qilib biriktiriladi. Agar birikmalarni ajratish uchun birikma detallari buzilmasa, yorilmasa yoki sindirilmasa, u holda bunday birikma **ajraladigan** birikma deyiladi, aks holda ya`ni, detallar buzilsa, yorilsa yoki sindirilsa,u holda bunday birikma **ajralmaydigan** birikma deyiladi. Ajraladigan birikmalarga **ponali**, **shponkali**, **boltli**, **shpil'kali**, **vintli**, **fitingli** va boshqa rez'bali birikmalar kiradi.

Ajraladigan birikmalar **go`zg'aladigan** va **go`zg'almaydigan** bo`ladi.

Agar birikma detallari bir-biriga nisbatan harakat qilsa, bunday birikma qo`zg'aladigan birikma deyiladi, aks holda, ya`ni bir-biriga nisbatan harakat masa (qo`zg'almasa), bunday birikma **go`zg'almas birikma** deyiladi.

Qo`zg'almaydigan birikmalardan: a) boltli birikma; b) shpil'kali birikma;
 vintli birikma va g) fitingli birikmalar ko`rsatilgan.

**Qo`zg'aladigan birikmalardan:** a) shponkali birikma; b) shlitsali birikma va v) yurgizish vinti ko`rsatilgak.

Ajralmaydigan birikmalarga parchinlash, payvandlash va presslash yo`li bilan hosil qilinadigan birikmalar kiradi.

Shuni ham aytish kerakki, endilikda parchinlab biriktirish usuli o`rniga arzon va qulay bo`lgan payvandlab biriktirish us
Mundarijaga qaytish
foydalanilmoqda.